

UJVIDÉKI NAPLÓ

TÁRSADALMI ÉS A VÁROSI KÖZÜGYEKET SZOLGÁLÓ LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
II. Rákóczi Ferenc-út 35. szám
1-ső emelet és Szövetkezeti
Könyvnyomda. Telefonsz. 371.

Főszerkesztő: Dr. ELSCHLÉGER DEZSŐ

Felölts szerkesztő: CSERNYEI MÓR

Megjelenik minden vasárnap.
A lap előfizetési ára: egész
évre 10 korona, fél évre 5 ko-
rona. Egyes szám ára 12 fillér

Ujabb kitüntetések.

Városunk belső harcterén erős erővel kell küzdenünk. A lakosság jóléte, biztonsága, a közegészségügy, a közigazgatás minden ágazata férfiakat állít a gátra, hogy érvényt szerezzenek a törvényes intézkedéseknek és a lankadatlan munkásságukkal példát adóan hassanak.

Ujvidék városának szerencsére vannak ilyen férfiak, kik üdvös működésükkel lehetővé tették azt, hogy városunkban a háború egész ideje alatt a városi adminisztráció gépezete egy percre sem szenvedett fönnakadást. Megbirkoztak minden nehézséggel. Kezdve a főispáni hivattól le egészen a legkisebb hatáskörű díjnokig minden a legnagyobb rendben folyik. Ezért jóleső érzéssel vesszük tudomásul az újabb kitüntéseket, melyekkel 4 tisztviselőmet a királyi kegy megjutalmazott.

Profuma Béla polgármesterünk a hadiékítményes Ferenc József-rend tisztikeresztjét, *Ribiczey Kálmán* dr. tanácsnok, főispáni titkár és *Wagner Károly* dr. tiszt főorvos a hadidiszítményes Ferenc József-rend lovagkeresztjét, *Szántó Aladár* dr. t. tanácsnok, városi aljegyző a koronás aranyéremkeresztet, a vitészégi érem szalagján nyerte.

Polgármesterünk gondos körültekintéssel, nagy igazságos mérlegeléssel rendezi a város ügyeit. A polgárság érdekeit mindenütt megóvjá. Nem tűr meg semmiféle visszaélést. Egyenes jelleme a

kötelességtudásával van összeforrvá.

Tiszti főorvosunknak köszönhető, hogy városunkban a közegészség ügye mindig kifogástalan volt, mert bölcs intézkedéseivel nagyon sokszor elhárította a fenyegető veszedelmet.

A megtestesült munka mintaképe a főispáni titkár. Sokszor csodálva szemléltük munkabírását. Hisz nincs olyan nagy- vagy kisszabású munka, mely a háborúval kapcsolatosan képződött, amin *Ribiczey* szellemi ereje ne mutatkoznék. Az ezerféle jótékonyági ügy, mindenféle emberbaráti intézményen ott van az ő keze munkája. Azután meg az a sok politikai ügy, melyeket a főispán bölcs szelleme frányít, de mégis a titkár formálja, hogy mindenütt meglegedésre találjon. Pedg ez a legnehezebb. Finom uri egyénisége mindig tudja és eltalálja a módját, hogy kivel hogyan kell érintkezni.

Szántó Aladár dr. a katonai ügyosztály vezetője szintén a legszorgalmasabb tisztviselők egyike, ki hivatalát páratlan lelkiismeretességgel kezeli.

Nem szokásunk, hogy a dicsérettel pazarul bánjunk, de jelenleg nem kell fukarkodnunk ezzel, hanem a királyi elismerés mellé a polgárság dicséretét is helyezzük, mely amannak fényét csak emeli. Nehéz időben kitűnni a legnehezebb cselekedet, ezért az érdem elismerése ilyenkor örökbecsü. Cs.

Színház, mozi, cirkusz.

Várady Antal volt tanárom előadásából, írásából, más régi és újabb keletű írásokból ismerem azokat a küzdelmeket, melyeket a régi magyar színészet átélt. Ezekből ismerem azt a nagy munkát, melyet végeztek a magyar kultúra érdekében. Ha összehasonlítjuk a régiek szenvedéseit a fiatal gárda mostani erős küzdelmével, bizony nagyon sok hasonlót, szepet és nemeset találunk ebben az eléggé fel nem becslhető értékes munkában. A szabadságharc után a magyar színészet volt az egyedüli hatalom, amelyet a Bachkorszak minden agyafurtságával nem tudott letörni, ez volt az egyedüli, amely nemcsak maga maradt meg magyarnak, hanem megtartotta azokat is magyarságnak, akik egyébként ingadozók voltak és a színészet bűvös erejéből értették meg, hogy bizony nekik, az egyedüli üdvözítőjük a magyarságuk.

A jelen korban hála az igazság fényes győzelmének nem ebben az irányban folyik a küzdelem. Most már a régiek által megalapozott munkát kell csupán folytatni. A magyarság erős várát a kulturát a színészetben most már nem idehaza, hanem a külföldön kell nagyban elismertetni, törekedni. És habár gyöngében történik ez mint amennyire elismertetni lehetséges volna, ennek nem a magyar színészek az okai, hanem az írók. Fájdalom, a magyar irodalom a háború alatt nem produkálja azt, amire egyébként tehetsége predesztinálja. Nem látunk olyan kiforrott irodalmat, — mondjuk csak háborús irodalmat — amely külföldön kiváltaná az elismerést. Egyet azonban határozottan a javára kell írni az írónak és ez — a fővárosi színpadokon nyilvánult meg a háború alatt. A magyar művek teljesen szalonképesek lettek. Kiszorították még az ortemuokból is a trapéz és minden más erő- és ügyességimutatóványokat. A színészek és

írók olyan diadala ez, aminek előnyeit majd csak akkor fogjuk kellően méltányolni tudni, ha a nemzetközi béke bekövetkeztekor a külföldi írók látni fogják, hogy az ő irodalmuk kevésbé keresett Magyarországon, mert a háború alatt olyan fejlődés következett be, mely nélkülözhetővé teszi az ő tulzolt gravitálásukat. A legtöbbnyire leder francia, a morozus német és angol darabokat tartalmaz magyar irodalom váltotta fel éppen a háború tartama alatt és ez megelépen fog hatni a külföldön. És ha azután kibontakozik a háború irodalma, zenéje, bizony majdnem feleslegesnek fogja magát érezni mindez, ami nem teljesen köléletes és nagy alkotás, ha külföldről kinálkozik unportalákra. Csak kiforrott idegen művek találnak talajra, mert magunk is tudunk jót és jobbat csinálni.

A mozi terén a haladás inkább kényszer haladásnak látszik. Nem bontakozhatik ki a vélemény kellő határozottsággal olybá, hogy kimondja miszerint a mozi erkölcsi értékében megüti azt a nivót, melyen a színészet áll. Korántsem hihető az, hogy a moziabn bemutatásra kerülő tárgyából kifakadó rövidruhás táncosnő mimikás szerep lélektanilag ugyanazt a nemesítőleg ható érzést váltás ki a nézőből, mint akár egy egyszerű szép kis népdal a színpadon. Okszerű volna kulturmozi csinálni. Csak cenzurált mozi darabot volna szabad előadni. Most amidőn a moziarabok teljes szabadságot élveznek, az ifjuság a mozi szabadon látogathajja, de a színházba csak tanára engedelmével mehet el. Az igazság, az előrelátás, a józanság vitus tánca a fordított tilalom. Az ifjuságnak nem csak szabadjon — de kelljen jámi akkor a moziab, ha a moziarab szakemberek által felülbíráltott és mint olyan az ifjuságnak megfelelőnek találattott. A szingazgatók kötelesege volna a tanár urakat e tekintetben megleckéztetni. Felvilágosítani, hogy a cenzurálás mozi-

Harc téren küzdő szereteteinknek küldjünk

MODIANO-clubspecialité hüvellyel

készített cigarettákat, hogy lássák, hogy nekik mindből a legdrágábbat, (egy doboz 70 fillér) tehát a legjobbat is, választjuk!

Egy könyvecské sodornivaló papir (70 lap) ára 12 fillér!

01-9

Főraktár: Ernst János és Fiai magyar királyi dohány nagy- és különlegesség árudájában.

darab ártalmas az ifjuságnak. Erről különben sok hasabót lehetne írni, míg képesek volnánk az ügyet helyes mederbe hozni.

Nézzük a cirkuszt. Hatóságaink nem általán a kulturumunkát végző színház nyakába cirkuszt ültetni. Maravek ur a török birkozóbajnok akkor vágja a földhöz a néger sampiónt, amikor a cirkuszt játszósi engedélye az amugy is nehézen megélt színészetet. Kulturkép. Élő igazság. És mi az értéke annak a munkának, amit a cirkuszt produkál és mi az értéke annak, amit a színészet produkál? Vonjunk párhuzamot? Most né. A cirkuszból szabadon járhat az ifjuság. A színészet megteszi kötelességét, mégis sokkal több nehézséget gördített utjába, nem látjuk mennyire felette áll a rossz mozinak, a pojacásdi cirkusznak, legyőzték a nemes színjátszást, a birkozó bajnokok romboló, üzletszerű mutatványaival. *Ly.*

Ujvidéki séták.

Adakaléi törökjeink példás életéről könyvet lehet írni. Egy jobb család kiköltözött a barakk-táborból, de az anya, ki 4 fiával a Kereszt-utcába költözött visszakivánczok a földie közé, mert szerinte jobb az egyszerű otthonos élet, mint a cifra, módos idegen. Ez a család különben is rendkívül szimpatikus. Az egyik fia asztalos, 5 korona napi keresetét haza viszi és ebből megélik, csak hogy ne kelljen idegen segítséget igénybevenni. Kenyeret elfogadnak, de más egyebet nem. Kedd óta a másik fiú Lovrekovics tésztagyarában dolgozik és ott 7 koronát kap. Így most már 12 koronáig költezhetnek napenként. Ezek csakugyan betartják: „Addig nyujtozkodjál, míg a takarod ér.”

Jó kedélyűek, mert bizalmuk rendíthetetlen. Nem esnek kétségbe, mert tudják, hogy boru után derü lesz.

E derék emberektől sokat tanulhatunk. Abban az egyszerű romlatlan lélekben annyisok természetes okosság lakik, hogy az ember szinte ámul-bámul, mikor okoskodásaikat, de jobban mondva, megjegyzéseiket hallja, mert minden életjelenséget találó megjegyzéssel világítanak meg. Az igazságról beszélgetek velük. „Oh etendi — mondja barátom az igazságot, nem minden lélek tudja felogni, ahhoz egészen tiszta nemes érzület kell, p. u. messze keleten a bölcse, a királynak szemébe mondja, hogy állítása téves, ekkor a király halálra ítélte. A veszthelyen keservesen sir az elítélt neje. — Ne sirj — vigasztalja zokogó nejt — hát jobb lenne, ha nem ártatlanul, hanem, mint bűnös ítéltetném el?! — Tetszett a képlet, mire törököm ismét egy csattanót fűzött hozzá: „Uram az igazság előnye nem a szép ruhában, hanem a tiszta gondolatban van.

Es minő telc ez a mondás csupa bölcseséggel, mdön törököm megszólal: — A nyugodt léleknek van reménye és végcélja; reménye a bölcsesség, végcélja a békeesség; kinek lelke nyugodt, annak élete szép, öröme tartós és a csapások nem

szomoríthatják el. — Az emberek között az a legnagyobb, kinek szive legkedélyesebb és barátsága páratlan. — Ezt az utóbbi kijelentést városunk főispánjára tette, ki a nagy ünnepükön künn járt náluk, kiről így nyilatkozott: szive a legkedélyesebb, barátsága páratlan.

De nemcsak tanulságos, mely gondolkodóknak, hanem humorosak is tudnak lenni, különösen, ha az emberek ferde szokásairól beszélgetnek. Valakiről információkat öket, hogy ez képzelt beteg.

— Nálunk is van ilyen — mondja barátom — különösen a gazdag konstantinápolyiak között akad sok ilyen. Egyszer beállt egy gazdag bég a híres orvoshoz. — Doktorom én semminnek az izét tisztán kivenni nem tudom, azután a kedélyem is olyan, hogy mindig hazugsággal ámitom magamat. — Jöjj holnap mondja az orvos és addigra gondolkodom bajod fölött és akkor betegséged ellen adok orvosságot.

Másnap beállt a beteg, az orvos egy labdacsof nyom a szájába, melyet alig hogy szétharapott, máris öklendezéssel kiköpt és rettenes lármát csap.

— Mit adott nekem? hisz ez szurok, kén és petroleum!

— Lásd meggyógyultál, mert először igazat mondtál. A labdacse csakugyan szurok, kén és petroleum, másodsor az izt is tisztán érzed.

Az embéri gyarlóságról sokat beszélhetünk, inkább mondjunk valamit az Istenről. „Allah hep-szindzen ziade doghru dur ve eji dir”. Isten mindenek fölött a legigazságosabb és a legjobb és ezért: „Allahi seven eji amed isler” Aki Istent szereti, jóicselekszik.

zs egy: „Alláh bereket ver-szin-nei — Isten jutalmazza meg neked! — bucszóvala elváltunk. *lr.*

Apróságok

A svéd paraszt és az angol lovak.

Egy svéd tengerparti fürdőhelyen panaszodik az angol fürdővendég a svéd parasztnak, hogy mennyi pénzbe kerül fia tanítása. A svéd paraszt ragyogó orral meséli, hogy ő a fiát egy zsák zabbal küldi az egyetemre és ez képezi az alapot a fiú doktoratúrához. Az angol nagyot néz, érthetetlen előtte mint lehet egy zsák zabbal az egyetemnek indulni. — Megvetőleg kifejezést is ad azon nézetének, hogy bizony Angliában az ifjuságnál nem képezheti egy zsák zab a tanításhoz az alapot és hogy Angliában a zabot legfeljebb a lovak eszik. A svéd parasztot bántja a lenező tásválás és fölünyes mosollyal állapítja meg, hogy „azért is van Angliában annyi ló”.

Moravek ur a török birkozó-bajnok.

A Renlow recté Wolner cirkuszt íttlétték történt. Ules plakátok hirdették a nagy nemzetközi birkozásokat. Cseh, horvát, török, magyar, német és néger faj birkozi tettek ki a nemzetköziségét. A birkozás előtt a nemzetközietlen művészgárda mutogatta be művészetét. A műlovarnó po-

diktuója után szívélyesen üdvözlé az éppen a vasutról megérkezett Moravek birkozó bajnokot. A nagy harang megszólal, felvonulnak a nagy ágyuk, sorban egymásután nagyság szerint. Czaja világbajnok, Cips néger bajnok stb. stb. végül Moravek ur, mint Kara Achmed Törökország bajnoka. A nagyérdemű közönség zajos tapssal fogadta szövetséges Törökország bajnokát és elieledte, hogy a háboru előtt Kara Achmed ur mégcsak nem is Moravek ur, hanem Szedlacsek horvátország bajnoka volt.

HIREK

Kitüntetett ujvidéki pósta-főtiszt. A király Busch András ujvidéki pósta-főtisztet a háboruban teljesített kitünő és önfeláldozó szolgálata elismerésül a vitézségi érem szalagján viselődni koronás arany érdemkereszttel tüntette ki. A szorgalmas és fáradságot nem ismerő munka lelte jutalmát, mely kitüntetéshez öszintén tölmácsoljuk a közönség üdvözlését.

A Polgári M. Daloskör e hó 10.-én jóllátogatott választmányi gyűlést tartott, melyen a lapunk mult számában kitüntetett szini előadások jövedelméről számoltak be. Lapply Vilmo: titkár a jegyzőkönyvet terjedelmesen és minden legcsekélyebb mozzanatra kiterjedően elkészítette. Kiviláglik ebből, hogy a Daloskör milyen szépen működik, nemzeti kulturánk hasznára és üdvére. Ezen ténykedését az alábbi levél is elismeri:

Polgári Magyar Daloskör te-kintetes Elnökségének Ujvidék. A fűdötteggondozó Egylet javára rendezett műkedvelői cik-lusból juttatott 707 korona 13 fillért fogadják ugy az egyesületünk, mint a szenvedő betegek nevében leghalásabb köszönetünket. — Köszönetünket fejezzük ki a tek. Elnökségnek, a közreműködőknek, az összes rendezőknek s mindenkinek, ki a szép sikerhez legkevebbe is hozzájárult. Kérjük a Daloskör tek. Elnökségét, hogy ezen köszönetünket az összes illetékes tényező-knek tudomására hozni kegyes-kedjék. Hogy az Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör emberbaráti tevékenységének maradó emléke is maradjon, elhatároztuk, hogy a küldött összegből 500 K az Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör alapítványa gyaunánt fo-gunk kezelni, a fennmaradó részt pedig folyó kiadásainknak fedezésére fordítjuk. Midőn ujo-lag hálas köszönetünket fejezzük ki érdemüsd működéskért mara-dunk tisztelettel és hazafias tisztelettel dr. Szlezák Lajos elnök, dr. Deák Imre titkár.

Itt jegyezzük meg, hogy a Daloskör elhatározta, hogy Minden-szentek napján a temetőben gyászadalokat énekel.

Színészet. E héten a drámai műfajok kerültek bemutatásra. Kár, hogy a néhány jó darab nívóját a trágár „Papa kedvence” egészen lesüllyesztette. Ilyen darabot Ujvidéken előadni nem szabad. Mindig panaszko-dunk hogy a mozi elrontja az ifjuságot, pedig soha nem okoz a mozi annyi romlottságot, mint az ilyen francia disznóságok, melyek

annyira szellemesek, mit tőlük elvitatni nem lehet, — hogy az ember, még az öreg is feligzolja, jót nevet, de hamarosan elkomorodik, mikor végigtelint a közönség fiatalágain, kikről az ártatlanság lümporát azonnal lemossa ez a trágárság. A teljesen jó erőkből szervezett társulatnak semmi szüksége nincs arra, hogy az ilyen darabokkal vonzzon közönséget. „A nöstényördög” után kár volt ezzel a trágársággal az illusiót rontani. — „A nöstényördög”. Schönheir Károly leg-ujabb darabja méltó feltűnést keltett ugy irodalmi értékével, mint a színészek művészi játé-kával. A kedves triász vetekedett a pálmáért s mindháman egy-aránt érdemelték ki. Zöldi k. a. az asszony szerepét különös ambicióval kreálta s sikeresen oldotta meg feladatát. Minden sa-va, minden mozdulata elárulta a szenvedő és szenvedélyes asz-szonyt. Oly asszonyt, ki hat hosszú éven át, a négy ridex fal között bezárta, a négy szerel-met, leste a férfit, akinek a karja erős lesz s akinek a mellén meg-török gyenge térjének öldökölő kése. A férfi jött, a nő szenvedélye kitört teljes erővel Zöldi játékában. E játék természetesen volt. A vágy kitörése lassan, szinte művészi kronolo-giában haladt előre, hogy a végén — bár közvetve — öljön is. Diszkrét, finom játék, mely kerüli a drasztikus eszközök felhasználását. Művészi öntudat, mely a realis test szerelmét stilizálja s megóvja a bujasság lát-szatától is. Ez mind Zöldi k. a. művészi játéka. A csendős szerepében Hidvégi robusztus erejével, egyszerű, minden művészi-eskedést kizáró, játékkal egyse-riően hatott. Os ember, ki az egészséges emberek purátán szerelmével vágyakozik egy szép, erős ember után. Az idegesség korszakában kellemesen hat az ily alak és az ilyen alakítás. A férj (ember) Komlós-ban talált méltó alakítójára. Egy kidolgo-zott szerep. Komlós minden nü-anszot felhasznál, hogy szerepét tökélesítse. Néha szinte klasszi-kus pillanatai voltak. — Bárha több ily darabot s több ilyen művészi játékot látnánk. — Csi-törtékön este a „Szerelme” került színpadra. Barta Lajos 3 vari-ációban mutatja be a szerelme-t. Látjuk: a lyrai tiszta szerelme-t, melyet a költő idéz elő és költőiesen omlik össze; azután a kicsapangó érzélgőset, mely vi-dáman bohém módon szeret. En-nek semmi tiszta jelleme nincsen, míg a harmadik, habár állati durvasággal spékelt, mégis ez diadal-maskodik, mert belőle fejlődik az ösztönyszerű házasság. Kissé furcsa a téma, de velejében igaz amit ez a hármass életkép élénk tár. Zöldi Vilma, H. Lengyel Irén, Nádasyné és Komlós-né a női szerepekbe öntötték életet és egy percre sem zökkentek ki szerepükörkből. Komlós Vilmos, mint Komoroczy bemutatta kitünő, tehetséges, természetes alakítását. A többi szereplő is mind-annyi vigyáz, hogy szerese gondosan és hiven tükörzesse vissza, amit a darab szereprése neki juttatott. Rónai Imre, Tiszai Ferenc, Hidvégi Ernő, Adam Pál, Kürthi Károly kis szerepekkel is nagy hatást értek el. (Szidao.)

Megvetést, undort kelt az olyan asszony, ki saját férjét feljelenti, mert ez nem vonult még be katonának. A szegény férj szembajos, mit orvosilag konstataáltak, de valószínűleg nem annyira hibászemű, hogy felesége minden dolgát ne látná. Ezért akarja a „derék” némbér férjét a háztól elküldetni. A szanalomramlótó férj rágalmazásért nejét beperelte, kit majd a bíróság az asszonyi „holtomiglanra” kioktatja és megbünteti.

Katonaszabadítók letartóztátása. A szabadkai katonai hatóság arról értesíti az újvidéki határrendőrséget, hogy a Szabadkán rendszeresen működött katonaszabadító banda 12 tagját sikerült leleplezni és a hadbíró-ságnak megbüntetés végett átadni. Ebben a leleplezési nagy munkában résztvett *Leudvay Gábor* és *Koller Gyula* újvidéki detektívek rendkívül ügyes és hasznos szolgálatot teljesítettek, amiért a szabadkai katonai hatóság elnöke elismerő dicséretét fejezi ki és *Pamlényi Gábor* rendőrtanácsosnak különösen figyelmébe ajánlja, hogy ezen ténykedésük a kitüntetésre való fölterjesztésüknél különösen kiemelendő.

Mi nem nevezzük „uriaszszonyoknak”, mert ő is éppen olyan bűnös, mint akármilyen más árdrágító. Elítélt árdrágító, minden egyéb, csak uriaszszony nem. *Georgievics-né* asszony, kit az újvidéki rendőrség súlyosan megbüntetett, mert a hadseregnek szállított burgonyát a maximális áron felül adta el. *Georgievics-né* 2 hónap és 1000 kor. büntetésre ítélték.

Mi a véletlen? Kiss Károly és Tírsa bankháza Budapestben irt egy asszony, hogy küldjenek egy olyan szerencse-sorsjegyet, mely megfelel a hadbavonult férje születési napjának. Kéri *Kiss* bankházát, hogy figyelmesen intézzék el, mert ő álmodta, hogy *Kiss-nél* a küldött sorsjeggyel főnyereményt csinál. Így is történt és a szegény asszonynak nincsen többé gondja. Ajánljuk, hogy akinek bizonyos dátum vagy szám iránt előszeretete van, írjon Budapestre a *Kiss* bankháznak Kossuth Lajos-utca 13. és rendeljen egy osztálysorsjegyet az október 27. én kezdődő húzásra.

Az életszükségleti cikkek legmagasabb ára Sáros megyében Helyénvaló és szükséges rendelkezést tett Sáros vármegye alispánja azzal, hogy az összes életszükségleti cikkek árusításának módját rendeletileg szabályozta. Erre az intézkedésre a belügyminiszter körelelettel adott felhatalmazást. Az alispán rendelete a vaj legmagasabb árát kg.-ként 8 koronában, a tojás árát darabonként 20 fillérben, a káposzta árát mm.-ként 12 koronában alapítja meg. A tojás- és vajkereskedők, továbbá a káposztavásárlók tartoznak az általuk vásárolt mennyiségnek 50%-át az elsőfoku hatóságnak közélémezés céljára felajánlani. A ruházati cikkeket illetőleg megállapítja a rendelet az eladó bruttó keresetét a nagykereskedelmi forgalomban érvényben lévő napi árakhoz képest. E szerint férfiruháknál, cipőknél és csizmánál, ruhaszövetnél legfeljebb 20%, női ruháknál, apró

férfiruházati cikkeknél 25%, apró női ruházati cikkeknél 50%, férfi kalapoknál legfeljebb 25% lehet az eladó bruttó keresete. Aki e rendelkezéseket be nem tartja, két hónapig terjedő elzárással és 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntethető.

Nemzetközi Halottszállítási Iroda Budapest, VI., Andrassy-ut 11. — Exhumál gyorsan és olcsón. — Minden felvilágosítást készséggel ad.

Benzinrobbanás a pályaudvaron. *Farkas Lajos* gépkereskedő a pályaudvarról raktárába akarta a cséplőgépét szállíttatni. *Nestler Ottó* gépész indította el a gépet, de hibás benzintöltés miatt robbanás történt és ezen alkalommal a gépész több égési sebet kapott. Senki nem sietett az égő fáklya — mert olyan volt a gépész — oltására, míg a benzintől átitatott ruházata égett. Csak mikor alétan összeesett, levették róla a ruhaoszálányokat és *Kalenits Radivoj dr.* a vöröskereszt nyugvó állom. orvosa bekötözte sebeit, melyek elég súlyosak. A közórházban ápolják a szerencsétlen embert, ki ha lélekjelenlétét el nem veszíti, csekély bajjal menekülhetet volna.

A cukor elkobzás. Lelketlen kereskedők, kik igazi belső elenségeknek tekinthetők, a cukortól elvonták a közönségtől s hiába voltak rendeletek, garázdálkodtak és zsaroltak. Rendkívül elszomorító nálunk, hogy annyi a család, a lelketlen kapzsi ember, mint fűszál a mezőn. A törvényszéki rovatok mind az ilyenek ügyével vannak tele. Most alkalmunk lesz nekünk is ezekről a fekete lelkű emberekről olvasni. Ugyanis a rendőrhatalóság feljelentés alapján *Alexics Milutin*, *Adler Károlyné*, *Láng Ádámné*, *Risztics Szvetozár* és *Sp. Jovánovics* elrejtett cukorkészletét lefoglalta s ellenük a bűnügyi eljárás megindította. A lefoglalt cukor megállapított árban a lakosság között fog kiosztani. — Az olvasó azt hiszi, hogy ez Újvidéken történt, nem, Pancsován tisztelik meg az ottani zsarolókat ilyen hangon. Mi már kifáradtunk és egészen berekedtünk a sok gáncsolás hangoztatásától. Az édes cukor mennyi keserűséget okozott! Hogy ki a hibás ebben, azt most ne keressük. Rövidesen tiszta képet nyertünk mindenről, mert a kereskedőknek ki kell mutatniok mennyi árut kaptak és mennyit adtak el, tehát tudni fogjuk mennyi készle-

tük kell hogy legyen. És csakis hiteles adatokkal lehet mindent bizonyítani. Ekkor az árdrágító zsarolókat megbüntetik.

Szénacsulás. Ebben a háborus carusselban mindenki fölugrik egy hintalóra. Szédületes pergéssel kering. Mindegyiknek más a lova. Körben forognak. Egymást nem érintik. Össze nem ütköznek, mert a terep, amelyen forognak az árdrágítás területét az ördög kintornásan hajtja. És ha a család- és zsarolóbanda nem működik összhangozón, ha az egyik vagy másik elszédül, akkor a rezesbanda mintájára: „Dreinschlagen!” jelszóval ismét akadálytalanul forog a család ringlispielje. Az újvidéki rendőrség, melynek igazán sok, temérédek sok dolga akadt az ördög cimboráival, most ismét a szénacsulót leplezte le. Lapunk útján figyelmezteti a közönséget, hogy a házhoz szállított szénét mérése meg és ha esetleg hiányt konstataál azonnal jelentse be. A családokkal erőlyesen elbánik, mint több esetben már meg is tette.

Kérelem. Eckfeld Hermann öreg bácsi, Újvidék legőregebb polgára kéri a közönséget, hogy e hó 7.-én este elvesztette aranykeretű szemüvegét, a becsületés megtalálójú juttassa hozzá. Ilő jutalomba részesül. Lakása: Rákóczi F.-ut 29. sz. (Faith-féle ház).

Vadgesztenye gyűjtése. A Vöröskereszt Egyesület azzal a felhívással fordul a magyar társadalomhoz, hogy a vadgesztenyét gyűjtse össze és adja át a Vöröskereszt egylet helybeli fiókjának, illetve választmányainak. Az egyesület ezt a felhívását most megismétli és nagyon kéri a magyar társadalom minden rétegét, hogy ezt a kérését teljesítse is, mert ez a kicsinynek látszó dolog, valójában nagy fontosságú. A Vadgesztenye Fogyűjtőhelye

megtalálta a módját annak, hogy a vadgesztenyéből a káros anyagokat kivonja s ezáltal legalább részben elejét vegye a mindjobban mutatókozó állatfeleség hiányának. A mai háboru sikeres megvívása nagyon sokban attól is függ, hogy tudjuk a küzdelem gazdasági részét lefolytatni. A földre lezuhalt és ott elpusztuló vadgesztenye tömegek a mai viszonyok között pótolhatatlan gazdasági veszteséget jelentenek reánk nézve. Különösen kéri a Vöröskereszt egyesület a hazafias magyar tanítósgát arra, hogy egy-egy delutánon vonuljon ki összes növénydegeivel olyan helyekre, ahol vadgesztenye fák vannak, gyűjtse össze a már lezuhalt anyagot és azt szolgáltsa be az ottani Vöröskereszt egyleti fióknak. Ezt a kérelmet természetesen mi a magunk részéről is a legmelegebben ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

TIVOLI

október hó 13., 14. és 15.
Péntek, szombat, vasárnap

A cipőkirály

kacagató bohózat 3 felv.

...

Trón és szerelem

drama 3 felvonásban.

Megszűnt az árdrágítás!!

szígyártó-, nyerges- és bőröndös üzletemben: Ferenz József-tér 3. sz. (Wagner palota), melyről minden vevő személyesen meggyőződhetik, mert én a rendes polgári hasznossal megelégszem. — Csinos sport-, utazó-, katonai- és vadász-felszerelések nagy választékban kaphatók! -----

1—26

Dietrich Frigyes, Újvidék

szígyártó- és nyerges-mester.

SZÖVETKEZETI KÖNYVNYOMDA

Villanymozdony által hajtott géppel, a legújabb és legdivatosabb betűkkel, keretekkel, diszítésekkel bőven berendezve. □□□□□□□□

UJVIDÉK, BUZA-TÉR 22.
TELEFON SZÁM 371.

Összes könyvnyomdai munkákat a legmeszebbmenő műszaki tökélyvel, a legszebben, izléstelenesen, gyorsan és tisztán végzi □□□□□

Könnyen meggazdagodhat, ha osztálysorsjegyet nálunk vásárolja.

Huzás október 27. és 28.

Főnyeremény 1.000.000 korona.

Sorsjegyek ára:

1/1 K 12—   1/2 K 6—
1/4 K 3—   1/8 K 1-50

Külföldi pénzeket, mindennemű értékpapirokat és sorsjegyeket veszünk és eladunk. Lombardkölcsönöket jutányos feltételek mellett folyósítunk.

VIG ÉS KATONA bankház

Kossuth L.-u. 18. (Menrath palota.)

!! Nagy megtakarítás !!
üzleteknek, gyáraknak, mal-
moknak és gazdaságoknak.

A létező legjobb és legtartósabb

PAPIRSPÁRGÁT

Csomagolásra 2, 2 1/2, 3 és 4 mm.
vastagságban gkgént K 3-50.
100 kg. K 340—

Postascsomagokhoz gkgént K 4-20,
100 kg. K 400—

Szölkötözéshez (2 és 2 1/2 mm.)
gkgént K 3-50, 100 kg. K 3-40.

Zsákszínegnek 4 mm.-esből vágva
és kötegelve gkgént K 3-60,
100 kg. K 350— árban szállít-
ja pécsi raktáraiból utánvétellel a

Pécsi Kereskedelmi és Ipar-
bank R. T. áruosztálya Pécs.

5 kgnál kevesebb nem küldhető.

2—5 Papirkötelek.

Elismerő nyilatkozatok.

Nagyobb rendeléseknél engedmény.

Veszek

régi szerb és
magyar bélye-
get. — Jelent-
kezni lehet min-
den vasárnap

**Rákóczi F. ut 35.
szám, első em.**

UJVIDÉKI SÉTÁK

szép kiállításban megjelentek,
minden könyvkereskedésben és
tőzsdében kaphatók. Ára 80 f.

**Hirdessen az
„UJVIDÉKI NAPLÓ“-BAN**

**Elsőrendű porosz szén
és prima wieni Koks**

napi áron kapható az

Ujvidéki Népbanknál

Kossuth Lajos utca 50. 10-10

Nemzetközi

Halottszállítási Iroda

Budapest, VI., Andrassy-ut 11.

Telefon 167—30.

Exhumál gyorsan és olcsón.

Minden felvilágosítást készséggel ad.

UJVIDÉKI VÁROSI JÓDGYÓGYFÜRDŐ
ALCALICUS JÓDOS GYÓGYFORRÁS.

Modernül épült fürdőépületben jód, fangóiszap, mór.
halelni sós és tengerisósfürdők, szénsavas fürdők. —
Külön férfi és női osztállyal felszerelt hidegvízgyógy-
intézet — VILLAMOS GYÓGYMÓDOK. Modernül be-
rendezett gőzfürdő és kádfürdők. Csusz, kőszvény,
ischiasz, idegbetegségek, mindenféle női bajok, gümös
csontbajok, vérbaj ellen. — A FÜRDŐ TELEN FÜT-
HETŐ SZOBÁKKAL és FOLYÓSOKKAL van ellátva.

MODERN VENDÉGSZOBÁK ÉS ÉT-TEREM. — TÉLI KURÁ-
RA KIVÁLÓAN ALKALMAS. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS:
Dr. VILT VILMOS. — KIMERÍTŐ TÁJÉKOZATÓT
KÜLD AZ IGAZGATÓSÁG. — EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

Bácskának elismert legjobb virágméze

Ritzmann Lajosnál Ókérén

jutányos árban bármely mennyiségben kapható.

7—8

Veszek tiszta színmézet napiáron. — Ajánla-
tokat kérek. — Minden megrendelés azonnal
elintéztetik. — □□□□□□ Kérjen árjegyzéket!

Dr. PALÓCZ

k. egészségügyi
tanár, v. kórházi
specialista orvos

Bpest, IV., Károly-körut 2. sz.

sok évi óriási speciális praxisa folytán teljes
biztonsággal, felsmeri és gyógyítja az
férjaktól, mint nőknél a tilkos- és nemi be-
tegeket, valamint az azokból származó
összes bajokat. Rendel. hétköznapokon d. e.
10-12-ig, d. u. 3-5-ig. Ha személyesen lehet-
etlen volna megjelenni, vánszélyegyes le-
vére szívesen ad díjtalan felvilágosítást afelel,
hogy otthoni kurával hogyan szabadulhat
meg gyökeresen a bajától. 2-20

Hordókat

petróleumos, olajos, kátrá-
nyos, sziruposat, szeszest a
legmagasabb áron

minden mennyiségben kész-
pénz fizetés mellett

veszünk úgy helyben, mint
bármely vidéki vasut, vagy
hajóállomáshoz szállítva. —

Hordóügynekök kerestetnek!

Weisz Lipót és Társa

olaj, gépszir, kocsikenőcs nagykeresk.
Budapest, IX. Henies-u. 17.
Interurbán telefon: József 15—50.

PROJECTOGRAPH RÉSZE-TÁRS.

PROJECTOGRAPH RÉSZE-TÁRS.

**Az
anyaí sziv**
nagy dráma 3 felvonásban

...

Az ismeretlen apa
„nordisk“ dráma 3 felv.-ban

Kitünő

szakértelmű, magyar,
német gyorsíró és le-
velező több évi gya-
korlattal bíró leány,
kereskedői irodában
alkalmazást keres. —

Címe: a kiadóhivatban.

UJVIDÉKI SÉTÁK

szép kiállításban megjelentek,
minden könyvkereskedésben és
tőzsdében kaphatók. Ára 80 f.

HIRDESSZEN AZ

„UJVIDÉKI NAPLÓ“-BAN